Annotatie en concept zienswijzen gemeenteraad m.b.t. Wijziging in Wet Gemeenschappelijke Regelingen

Raadscommissie voor Zorg, Welzijn, Cultuur en Sport

Van: drs. L.M. (Mark) Jongsma en N.L. Snoeij
E-mail: m.jongsma@griffie.rotterdam.nl
Telefoon: (010) 2672559

Bezoekadres: Stadhuis Coolsingel 40 Rotterdam
Postadres: Postbus 70012 3000 KP Rotterdam

Datum: 6 september 2023
Kenmerk: 23bb005607

Aan: Commissie Zorg, Welzijn, Cultuur en Sport (ZWCS)

Betreft: Annotatie en concept zienswijzen Wijziging in Wet Gemeenschappelijke Regelingen

Overlegvergadering 13 september 2023

1. Doel van de bespreking

Bespreken van de Brief Jeugdhulp Rijnmond (GRJR) over wijziging in WGR. De commissie wordt ook gevraagd de raad te adviseren over een zienswijze op de Wijziging in de Wet Gemeenschappelijke Regelingen van de Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rotterdam. U wordt gevraagd om in uw bijdrage duidelijk aan te geven wat u belangrijk vindt voor een eventuele zienswijze.

2. Geschiedenis

Gemeenten zijn sinds 2015 verantwoordelijk voor de uitvoering van de Jeugdwet. In deze wet is vastgelegd dat colleges met elkaar samenwerken, als dat voor een doeltreffende en doelmatige uitvoering van deze wet aangewezen is. Daarom wordt in het kader van de GRJR samengewerkt in verband met inkoop van specialistische jeugdhulp en de subsidiering van jeugdreclassering en jeugdbescherming (uitgevoerd door de gecertificeerde instellingen), de gespecialiseerde jeugdhulp en de organisatie van het Advies- en Steunpunt Huiselijk Geweld en Kindermishandeling (uitgevoerd door Stichting Veilig Thuis Rotterdam Rijnmond).

Per 1 juli 2022 is de Wet Gemeenschappelijke Regelingen (hierna: Wgr) gewijzigd. Het doel van deze wijziging is om de politieke gemeentelijke samenwerking te verbeteren en (daarmee) de democratische legitimatie van gemeenschappelijke regelingen te versterken. Met de wijziging zijn onder meer enkele nieuwe instrumenten in de Wgr geïntroduceerd om de gemeenteraden meer in positie te brengen. Het gaat dan bijvoorbeeld om (extra) zienswijze mogelijkheden, het kunnen instellen van een gemeenschappelijke (raads)adviescommissie, evaluatie en een regionaal enquêterecht. Ook is een mogelijkheid opgenomen voor participatie en inspraak van inwoners op regionaal niveau.

Uiterlijk 1 juli 2024 moeten alle gemeenschappelijke regelingen aan de gewijzigde Wgr zijn aangepast. Er dient expliciet aandacht besteed te worden aan de volgende aspecten:

- Uitbreiding mogelijkheden zienswijzen in te dienen
- Afspraken over (periodieke) evaluatie van de gemeenschappelijke regeling
- Afspraken over (wel of geen) mogelijkheden burgerparticipatie
- Invulling actieve en passieve informatieplicht
- Mogelijkheid instellen van een adviescommissie (met raadsleden)

Via een reactie-/zienswijzenprocedure halen de gemeenschappelijke regelingen input op bij de raden, waarna een voorstel aan de raden wordt voorgelegd. Alle deelnemers moeten instemmen met een wijziging.

3. Te bespreken stukken

- Brief Jeugdhulp Rotterdam Rijnmond (GRJR) van 12 juli 2023 over wijziging in Wgr (23bb005029)

4. Aandachtspunten

Werkgroep

De raad heeft meermaals aangegeven dat meer grip gewenst is op gemeenschappelijke regelingen. Naar aanleiding van de collegebriefbrief (23bb002583) is een werkgroep opgericht. Op 11 mei jl. heeft de werkgroep een toelichting ontvangen op het instrument van gemeenschappelijke regelingen, incl. de wijzigingen in de Wgr. Daarna is kort gesproken over de huidige en gewenste omgang met gemeenschappelijke regelingen. De werkgroep komt in de tweede of derde week van september bijeen om een aangescherpte eenduidige notitie voor alle commissies te maken.

Op dit moment is het voorstel van de werkgroep per Gemeenschappelijke regeling als volgt:

- de raad beoordeelt per regeling op welke documenten/besluiten een zienswijzeprocedure wenselijk is (NB: een zienswijzeprocedure is tijdrovend en vertraagt de besluitvorming en slagvaardigheid);
- de raad kan per regeling aangeven of en hoe vaak een regeling geëvalueerd dient te worden (NB: voor de MRDH is bij oprichting bepaald dat na 10 jaar een uitgebreide evaluatie zal plaatsvinden);
- de raad kan per regeling aangeven of en hoe burgerparticipatie een rol kan spelen in de (voorbereiding van) besluitvorming (NB: alternatief is om participatie bij deelnemende gemeenten te beleggen);
- de raad kan aangeven hoe, waarover en wanneer de raad actief geïnformeerd wenst te worden over ontwikkelingen bij de regeling (bijvoorbeeld: rechtstreeks, of via de colleges; periodiek via een nieuwsbrief of direct met raadsinformatiebrieven). Ook kunnen afspraken worden gemaakt over de route van schriftelijke vragen (raadslid direct aan de GR, of via eigen college).
- Per regeling kan een adviescommissie worden ingesteld (waarmee voor de MRDH al ruime ervaring bestaat, met wisselende ervaringen). Nb: vraagt veel van raadsleden.

Verder is de wens om meer grip en betrokkenheid van de gemeenteraad bij de gemeenschappelijke regelingen te hebben en zijn de volgende suggesties van de werkgroep:

- Het college wordt gevraagd per regeling jaarlijks een brief aan de raad te sturen, waarin wordt ingegaan op de volgende aspecten (gebaseerd op Beleidskader Verbonden partijen en bestuurlijke relaties 2022-2026 (23bb008346)):
    - Rotterdams publiek belang
    - Deskundigheid toezicht
    - Borgen publiek belang
    - Streven naar continuïteit
    - Beheersen van de risico's
    - Periodieke evaluatie (1/7 jaar)

  Daarbij kan worden aangegeven wat de bestuurlijke inzet van de Rotterdamse vertegenwoordiger(s) is geweest en met welk resultaat.
  Deze brief kan worden besproken in de betrokken commissie, waarbij tevens kan worden aangegeven op welke aspecten de raad een zienswijze wil indienen (bijvoorbeeld bij de begroting). Agenderen is daarom gewenst vóórdat de zienswijze wordt opgesteld.

- De werkwijze met klankbord (bepalen prioriteiten en afstemming met betrokken wethouder en ambtenaren) zoals bij MRDH kan worden geïntensiveerd of uitgebreid naar andere regelingen.
- Ook is het mogelijk per regeling 1 of 2 rapporteurs aan te wijzen die (met ondersteuning griffie) de ontwikkelingen rond de regeling volgen.

GRJR
De GRJR is benieuwd naar uw wensen en behoeften als gemeenteraad. In de brief van de GRJR wordt gevraagd om uiterlijk 22 september een reactie te geven op onderstaande vragen. De griffie heeft verzocht om uitstel van deze reactie en uitstel is verleend tot 29 september 2023, zodat in de raadsvergadering van 28 september een zienswijze door de raad kan worden vastgesteld.

Zienswijze
Wilt u het instrument 'zienswijze' gebruiken bij de GRJR, en zo ja, bij welke besluiten?
De GRJR heeft het aan de raden overgelaten om dit instrument al dan niet in te zetten.

Evaluatie
Wilt u het instrument 'evaluatie' gebruiken bij de GRJR, en zo ja, op welke manier?

Gezien het forste financiële belang van deze Gemeenschappelijke Regeling is een evaluatie een goede mogelijkheid om de regeling zelf te evalueren maar ook het functioneren van de samenwerking en het samenwerkingsverband.

Burgerparticipatie
Bent u het ermee eens de mogelijkheid tot burgerparticipatie niet te openen met betrekking tot de GRJR?

Voorgesteld wordt aan uw raad om dit instrument niet in te zetten. Participatie vindt plaats op lokaal niveau en de Gemeenschappelijke Regeling is beleidsarm en gaat over het inkopen van zorg.

Actieve informatieplicht
Welke afspraken zou u willen maken tussen de gezamenlijke gemeenteraden enerzijds en de colleges en het bestuur van de GRJR anderzijds? U kunt hierbij denken aan het moment, de wijze en/of het onderwerp van informatievoorziening.

Een actieve informatieplicht kan gewenst zijn t.a.v. specifieke onderwerpen zoals informatie over wachttijden GRJR. U krijgt actief veel informatie aangeboden via de gemeente dus u wordt geadviseerd selectief om te gaan met dit instrument om een grote stroom aan informatie te voorkomen. Met de leden van de werkgroep Raadsmonitor wordt al van gedachte gewisseld over een verbeterde vorm van informatie aan de commissie. U zou deze commissie kunnen vragen met een concreet voorstel te komen voor de inzet van dit instrument.

Deel van de wet dat direct inging per 1 juli 2022
Weet u op voorhand al of u een gemeenschappelijke adviescommissie wilt instellen?

Het instellen van een gemeenschappelijke adviescommissie vereist instemming van alle raden. U kunt zich afvragen of het inzetten van dit instrument bij deze beleidsarme regeling voor u als raad toegevoegde waarde heeft. Het instellen van een adviescommissie kost tijd en inzet van raadsleden en invloed op de besluitvorming kan zoals hierboven vermeld ook op andere wijze plaatsvinden. Als u zou besluiten een evaluatie te willen uitvoeren naar het functioneren, dan kan de raad aan de hand daarvan bepalen of het inzetten van een gemeenschappelijke adviescommissie gewenst is. De raad kan ook later besluiten een adviescommissie in te stellen.

In de bijlage treft u een conceptzienswijze aan.

5. Financiële en juridische consequenties
In beginsel zijn er geen directe financiële en juridische consequenties.

6. Achtergrondinformatie
- Collegebrief over Raad en Gemeenschappelijke Regelingen (23bb002583)

7. Verdere procedure
Mocht een zienswijze noodzakelijk worden geacht, dan wordt de zienswijze na deze vergadering aan de GRJR gestuurd onder voorbehoud dat formele bekrachtiging in de raad van 28 september 2023 plaatsvindt.

Gemeenteraad van Rotterdam
Griffie

Concept zienswijzen gemeenteraad m.b.t. wijziging Wet Gemeenschappelijke Regelingen

Commissie Zorg, Welzijn, Cultuur en Sport (ZWCS)

Van: drs. L.M. (Mark) Jongsma en N.L. Snoeij
E-mail: m.jongsma@griffie.rotterdam.nl
Telefoon: (010) 2672559

Bezoekadres: Stadhuis
Coolsingel 40 Rotterdam
Postadres: Postbus 70012
3000 KP Rotterdam

Griffie

Aan: Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond
Postbus 70014
3000 KS Rotterdam
info@jeugdhulprijnmond.nl

Datum: 28 september 2023
Kenmerk: 23bb00XX

Geacht Algemeen Bestuur,

In uw brief van 12 juli verzoekt u, conform de Wet op de Gemeenschappelijke Regelingen (WGR), de gemeenteraad van Rotterdam eventuele zienswijze met betrekking tot de wijziging Wet Gemeenschappelijke Regelingen aan het Dagelijks Bestuur van de GRJR kenbaar te maken.

De gemeenteraad heeft in haar vergadering van 28 september de door de commissie Zorg, Welzijn, Cultuur en Sport ingediende en hieronder opgesomde zienswijze bekrachtigd.

1. Gemeend wordt dat op dit moment vaak sprake is van onvoldoende grip en bestuurlijke betrokkenheid bij de gemeenschappelijke regelingen. Op dit moment wordt gemeenteraad breed gewerkt aan één eenduidige notitie voor alle gemeenschappelijke regelingen. De raad informeert het Bestuur van GRJR per zienswijze over de definitieve uniforme keuzes die de gemeenteraad heeft gemaakt zodra de notitie gereed is (naar verwachting begin oktober).

Met vriendelijke groeten
Gemeenteraad

De griffier,

I.C.M. Broeders

De voorzitter

A. Aboutaleb